

Số: /QĐ-BGDĐT

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

QUYẾT ĐỊNH

**Phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương lớp 5
sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông của tỉnh Bình Định**

BỘ TRƯỞNG BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Căn cứ Luật Giáo dục ngày 14 tháng 6 năm 2019;

Căn cứ Nghị định số 86/2022/NĐ-CP ngày 24 tháng 10 năm 2022 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Giáo dục và Đào tạo;

Căn cứ Thông tư số 33/2020/TT-BGDĐT ngày 15 tháng 9 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo quy định việc thẩm định tài liệu giáo dục địa phương;

Xem xét Công văn số 6741/UBND-VX ngày 29 tháng 8 năm 2024 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định về việc đề nghị phê duyệt Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Bình Định - Lớp 5;

Xem xét Biên bản kiểm tra ngày 10 tháng 9 năm 2024 của Hội đồng tư vấn phê duyệt tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Bình Định - Lớp 5;

Theo đề nghị của Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học.

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt kèm theo Quyết định này Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Bình Định - Lớp 5 sử dụng trong cơ sở giáo dục phổ thông.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định chịu trách nhiệm về chất lượng và hiệu quả sử dụng tài liệu được phê duyệt tại Điều 1 trong quá trình triển khai thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT-BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Điều 3. Chánh Văn phòng, Vụ trưởng Vụ Giáo dục Tiểu học, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định, Thủ trưởng các đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này. /

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Ban Tuyên giáo Trung ương;
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Thủ tướng Chính phủ;
- Phó Thủ tướng Lê Thành Long;
- Văn phòng Chính phủ;
- Ủy ban VHGD của Quốc hội;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Các Thủ trưởng (để p/h chỉ đạo);
- Sở GDĐT tỉnh Bình Định (để t/h);
- Lưu: VT, Vụ GDTH.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Phạm Ngọc Thuởng

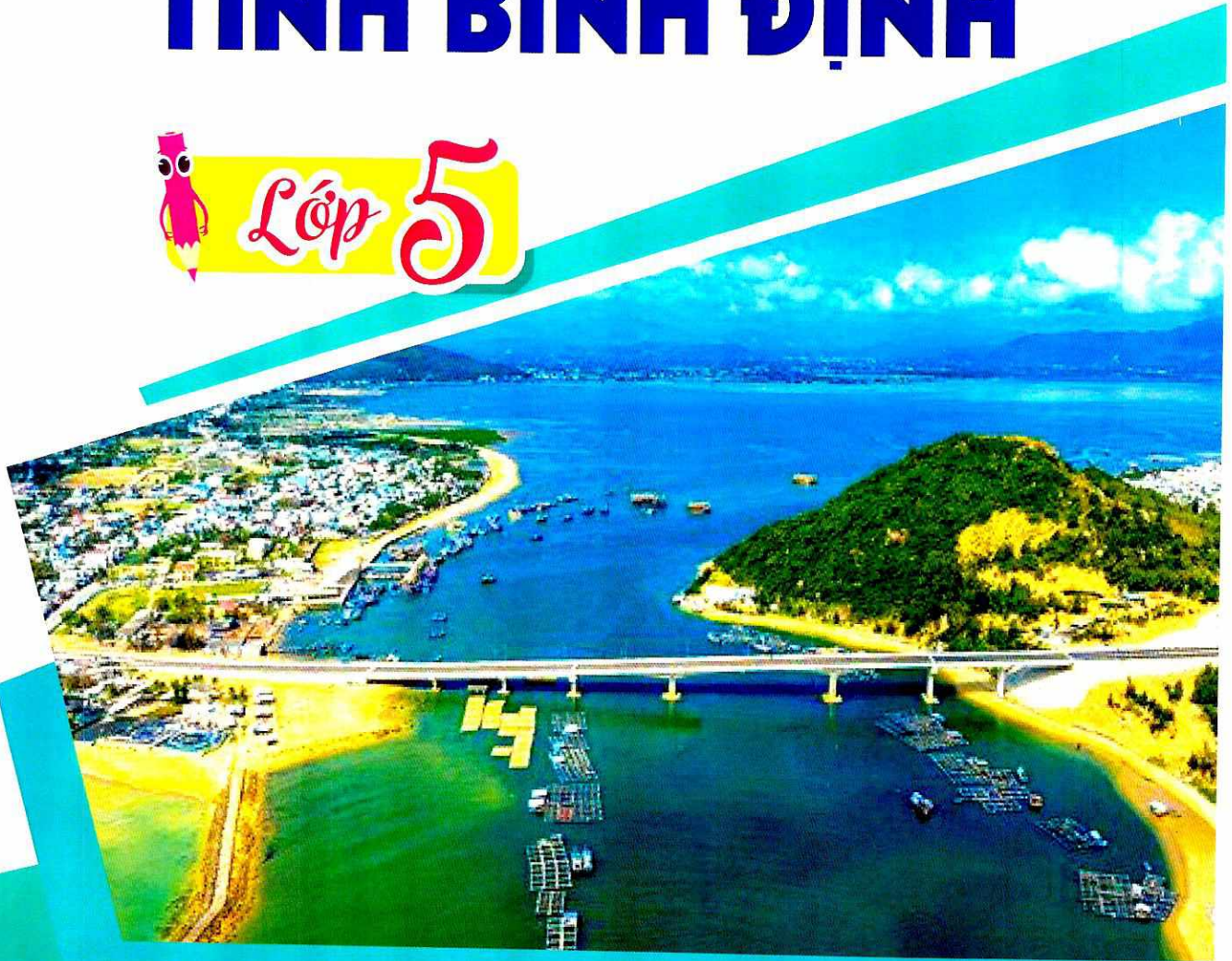
BẢN TRÌNH KÍ

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH ĐỊNH
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

BẢN MẪU

TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG TỈNH BÌNH ĐỊNH

 Lớp 5

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ỦY BAN NHÂN DÂN TỈNH BÌNH ĐỊNH
SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

Đào Đức Tuấn (Tổng Chủ biên) - Phan Thanh Liêm (Chủ biên)
Huỳnh Khánh Dũng - Phan Minh Hà - Hồ Văn Hoàng - Man Đăng Mỹ - Lưu Nhật Phong
Nguyễn Thị Tâm - Lương Thị Xuân Tâm - Đặng Thị Xuân Thủy - Nguyễn Xuân Trang

TÀI LIỆU GIÁO DỤC ĐỊA PHƯƠNG TỈNH BÌNH ĐỊNH

TK:

TK

1. Chữ ký của tác giả

Ông Đào Đức Tuấn (Tổng Chủ biên) *mdt*

Ông Phan Thanh Liêm (Chủ biên) *Phan Thanh Liêm*

Bà Lương Thị Xuân Tâm *Lương Thị Xuân Tâm*

Ông Man Đăng Mỹ *Man Đăng Mỹ*

Ông Nguyễn Xuân Trang *Nguyễn Xuân Trang*

2. Đại diện lãnh đạo Hội đồng thẩm định

Ông Nguyễn Đình Hùng, PGS & GDĐT, Chủ tịch Hội đồng *Nguyễn Đình Hùng*

BẢN MẪU

Đào Đức Tuấn

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

TK
Trần Hải Quân

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Bình Định – Lớp 5 gồm có 8 chủ đề: Lịch sử phát triển tỉnh Bình Định; Đầm Trà Ổ, huyện Phù Mỹ; Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà; Nhạc võ Tây Sơn; Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa; Di tích chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu, huyện Phù Mỹ; Anh hùng Lực Lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây; Nhà lá mái Bình Định.

Mỗi chủ đề được thể hiện theo cấu trúc: Khởi động; Khám phá; Thực hành; Vận dụng, đảm bảo tính kế thừa, kết nối giữa các hoạt động trải nghiệm với các môn học của Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, giúp các em tìm hiểu, khám phá về văn hoá, lịch sử, địa lí, kinh tế, xã hội, môi trường,... của địa phương.

Hi vọng rằng, những nội dung trong *Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Bình Định – Lớp 5* sẽ tạo điều kiện cho các em tiếp tục khám phá những điều mới lạ, bổ ích, lí thú nhưng hết sức gần gũi tại địa phương mình. Từ đó, giúp các em thêm yêu quý và tự hào về quê hương Bình Định tươi đẹp, giàu truyền thống lịch sử, văn hoá.

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO BÌNH ĐỊNH

Hãy bảo quản, giữ gìn tài liệu để tặng cho các học sinh lớp sau!

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG TÀI LIỆU

Tài liệu giáo dục địa phương tỉnh Bình Định – Lớp 5 gồm 8 chủ đề, được tổ chức theo hướng hoạt động trải nghiệm. Trong mỗi chủ đề, các em sẽ gặp những dấu hiệu chỉ dẫn, cụ thể như sau:

Khởi động

Học sinh huy động kiến thức, kinh nghiệm cá nhân để tham gia hoạt động tạo hứng thú tìm hiểu vào chủ đề mới.

Khám phá

Học sinh thực hiện các hoạt động quan sát, thảo luận, tìm kiếm thông tin nhằm phát hiện và chiếm lĩnh những điều mới, chưa biết của chủ đề.

Thực hành

Học sinh sử dụng kiến thức, kĩ năng được trang bị để giải quyết các vấn đề, tình huống, bài tập tương tự... nhằm khắc sâu kiến thức, hình thành kĩ năng, kĩ xảo một cách chắc chắn.

Vận dụng

Học sinh giải quyết các vấn đề của thực tế hoặc vấn đề giả định có liên quan đến tri thức của chủ đề, từ đó phát huy tính mềm dẻo của tư duy, khả năng sáng tạo.

SH

MỤC LỤC

<i>Chủ đề 1</i>	LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN TỈNH BÌNH ĐỊNH	5
<i>Chủ đề 2</i>	ĐÀM TRÀ Ổ, HUYỆN PHÙ MỸ	14
<i>Chủ đề 3</i>	LÀNG NGHỀ TRUYỀN THỐNG DỆT CHIẾU CỎI CHƯƠNG HOÀ	19
<i>Chủ đề 4</i>	NHẠC VÕ TÂY SƠN	23
<i>Chủ đề 5</i>	LỄ HỘI KỈ NIỆM CHIẾN THẮNG NGỌC HỒI – ĐỒNG ĐA	27
<i>Chủ đề 6</i>	DI TÍCH CHIẾN THẮNG ĐÈO NHÔNG – DƯƠNG LIỄU, HUYỆN PHÙ MỸ	32
<i>Chủ đề 7</i>	ANH HÙNG LỰC LƯỢNG VŨ TRANG NHÂN DÂN NGÔ MÂY	37
<i>Chủ đề 8</i>	NHÀ LÁ MÁI BÌNH ĐỊNH	41

Chủ đề 1

LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN TỈNH BÌNH ĐỊNH

Khởi động

Quan sát hình ảnh và nêu nhận xét về sự thay đổi của thành phố Quy Nhơn hiện nay.

Hình 1. Quy Nhơn năm 1932

Hình 2. Quy Nhơn năm 2024

Khám phá

1. Tìm hiểu sự phát triển của tỉnh Bình Định

Đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

- Cho biết diện tích tự nhiên của tỉnh Bình Định.
- Nêu một vài nét về sự phát triển của tỉnh Bình Định.

Bình Định là tỉnh thuộc vùng Duyên hải Nam Trung Bộ của Việt Nam, có tổng diện tích tự nhiên là 6 066,4 km², với dân số 1 504 285 người (năm 2022). Các đơn vị hành chính gồm thành phố Quy Nhơn, thị xã An Nhơn, thị xã Hoài Nhơn và 8 huyện: Tuy Phước, Phù Cát, Phù Mỹ, Hoài Ân, An Lão, Tây Sơn, Vân Canh, Vĩnh Thạnh. Tỉnh Bình Định có điều kiện tự nhiên và tiềm năng lớn để phát triển kinh tế – xã hội.

Từ khi tái lập tỉnh (năm 1989) đến nay, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh, phát huy truyền thống yêu nước và cách mạng, nhân dân Bình Định đã ra sức xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp, trở thành một tỉnh có nền kinh tế phát triển khá mạnh và nằm trong Vùng kinh tế trọng điểm miền Trung. Hệ thống cơ sở hạ tầng không ngừng được đầu tư nâng cấp; kinh tế, xã hội phát triển ổn định. Đời sống của người dân ngày càng ấm no, hạnh phúc.

2. Tìm hiểu về tình hình phát triển kinh tế của tỉnh Bình Định

Kinh tế tỉnh Bình Định phát triển với cơ cấu khá đa dạng: nông nghiệp – lâm nghiệp – thủy sản, công nghiệp – xây dựng, thương mại – dịch vụ.

a) Nông nghiệp – lâm nghiệp – thủy sản

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

– Nêu đặc điểm cơ bản của ngành nông nghiệp – lâm nghiệp – thủy sản ở tỉnh Bình Định.

– Nêu lợi thế để phát triển các ngành đó.

Hoạt động sản xuất nông nghiệp – lâm nghiệp – thủy sản được hình thành và phát triển bền vững, đạt hiệu quả cao.

Hình 3. Bưởi da xanh, huyện Hoài Ân

Hình 4. Kiểm tra và đánh giá chất lượng cá ngừ đại dương tại Bidifco Bình Định

Hình 5. Rừng ở xã An Toàn, huyện An Lão

* Nông nghiệp:

– Ngành trồng trọt: Cây trồng hằng năm chủ yếu là cây lúa, được phân bố nhiều ở các huyện và thị xã; năng suất lúa trong những năm gần đây tăng liên tục. Bên cạnh đó, tỉnh còn tập trung phát triển cây lâu năm như: điều, hồ tiêu, quýt, bưởi da xanh, chè, dứa xiêm, ... ở Hoài Ân, Hoài Nhơn, Phù Cát, Phù Mỹ, Tây Sơn, Vĩnh Thạnh và An Lão.

– Ngành chăn nuôi: Tập trung chăn nuôi gia súc, gia cầm với quy mô trang trại, ứng dụng công nghệ cao, theo hướng an toàn sinh học. Định hướng phát triển chăn nuôi của tỉnh là tập trung vào 3 loại vật nuôi chủ lực: bò, heo, gà và phát triển theo vùng phù hợp.

* Lâm nghiệp: Năm 2022, tổng diện tích rừng của tỉnh Bình Định là 345 581 ha, trong đó rừng tự nhiên chiếm 62,1%. Diện tích rừng trồng và rừng được quản lí chăm sóc, khoanh nuôi tái sinh toàn tỉnh ổn định.

* Thủy sản: Sản lượng khai thác thủy sản tăng khá nhanh nhờ ứng dụng khoa học – công nghệ tiên tiến và đánh bắt xa bờ. Nuôi trồng thủy sản đang phát triển theo hướng xanh, bền vững, đẩy mạnh phát triển các mô hình nuôi trồng thủy sản công nghệ cao.

b) Công nghiệp – xây dựng

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

– Cho biết các ngành công nghiệp chủ chốt của tỉnh Bình Định. Nêu lợi thế để phát triển các ngành đó.

– Cho biết ngành xây dựng của tỉnh tập trung vào những lĩnh vực cơ bản nào. Hãy nêu dấu ấn nổi bật trong công tác quy hoạch của tỉnh Bình Định năm 2023.

Từ năm 1989 đến nay, ngành công nghiệp được đầu tư và phát triển. Nhiều khu công nghiệp, cụm công nghiệp được hình thành và mở rộng như Khu công nghiệp Nhơn Hòa, Khu công nghiệp Phú Tài,... đóng góp quan trọng vào tăng trưởng kinh tế của tỉnh. Cơ cấu ngành công nghiệp ngày càng đa dạng, với các ngành chủ chốt như: công nghiệp chế biến, chế tạo; sản xuất và phân phối điện; công nghiệp khai khoáng; công nghiệp sản xuất, phân phối nước; xử lí rác thải, nước thải,...

Hình 6. Khu công nghiệp Nhơn Hoà

Handwritten signature

Ngành xây dựng tập trung đẩy mạnh công tác quy hoạch, đưa các công trình xây dựng cơ bản trên địa bàn tỉnh đi vào sử dụng, phục vụ cho việc phát triển kinh tế – xã hội của địa phương. Công tác quy hoạch, chỉnh trang đô thị, xây dựng các khu dân cư, nhà ở xã hội tiếp tục được quan tâm thực hiện.

Hình 7. Lễ công bố Quy hoạch tỉnh Bình Định thời kì 2021 – 2030, tầm nhìn đến năm 2050

Ngày 14 tháng 12 năm 2023, Thủ tướng Chính phủ đã công bố Quy hoạch tỉnh Bình Định thời kì 2021 – 2030, tầm nhìn đến năm 2050 tại Quyết định số 1619/QĐ-TTg.

Định hướng đến năm 2030, Bình Định trở thành tỉnh phát triển thuộc nhóm dẫn đầu vùng Bắc Trung Bộ và duyên hải Nam Trung Bộ, là trung tâm công nghiệp chế biến, chế tạo, dịch vụ, du lịch và văn hoá phía nam của vùng; là trung tâm lớn của cả nước về phát triển kinh tế biển; là trọng điểm du lịch quốc gia và quốc tế.

c) Thương mại – dịch vụ

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

- Nêu các hoạt động cơ bản của thương mại – dịch vụ ở tỉnh Bình Định.
- Nêu những lợi thế để phát triển ngành du lịch của tỉnh Bình Định. Cho ví dụ minh hoạ.

Những năm gần đây, các hoạt động thương mại – dịch vụ có vai trò quan trọng, góp phần thúc đẩy sản xuất, nâng cao đời sống của người dân trong tỉnh.

Các loại hình dịch vụ như giao thông vận tải, bưu chính viễn thông, thương mại, du lịch phát triển đồng bộ. Hạ tầng giao thông đường bộ, đường sắt, đường biển, đường hàng không được nâng cấp, mở rộng. Bưu chính viễn thông ngày càng đa dạng và nâng cao chất lượng nhờ cải tiến công nghệ,

tăng cường tự động hoá và tin học hoá. Hàng hoá ngày càng phong phú, đa dạng; thị trường xuất khẩu được mở rộng, các doanh nghiệp xuất khẩu tăng mạnh. Tỉnh Bình Định còn là nơi nổi tiếng với nhiều danh lam thắng cảnh và lễ hội truyền thống đặc sắc, đó là lợi thế để phát triển ngành du lịch. Hằng năm, tỉnh đã thu hút nhiều lượt khách trong và ngoài nước đến tham quan.

Hình 8. Trung tâm thương mại Coopmart Quy Nhơn

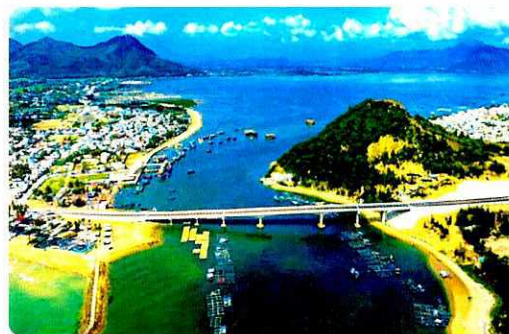
Hình 9. Lễ hội đua thuyền trên sông Gò Bồi, xã Phước Hoà, huyện Tuy Phước

Hình 10. Cảnh đẹp ở xã Nhơn Châu, thành phố Quy Nhơn

Hình 11. Cảng hàng không Phù Cát

Hình 12. Cầu vượt biển Đê Gi

3. Tìm hiểu về tình hình phát triển xã hội của tỉnh Bình Định

a) Dân số và sự phân bố dân cư

* Dân số

Đọc bảng số liệu dưới đây và thực hiện yêu cầu:

- Cho biết số dân của tỉnh Bình Định năm 2022.
- So sánh dân số của tỉnh Bình Định với số dân của một số tỉnh, thành phố ở nước ta.

Bảng số dân của một số tỉnh, thành phố ở Việt Nam năm 2022

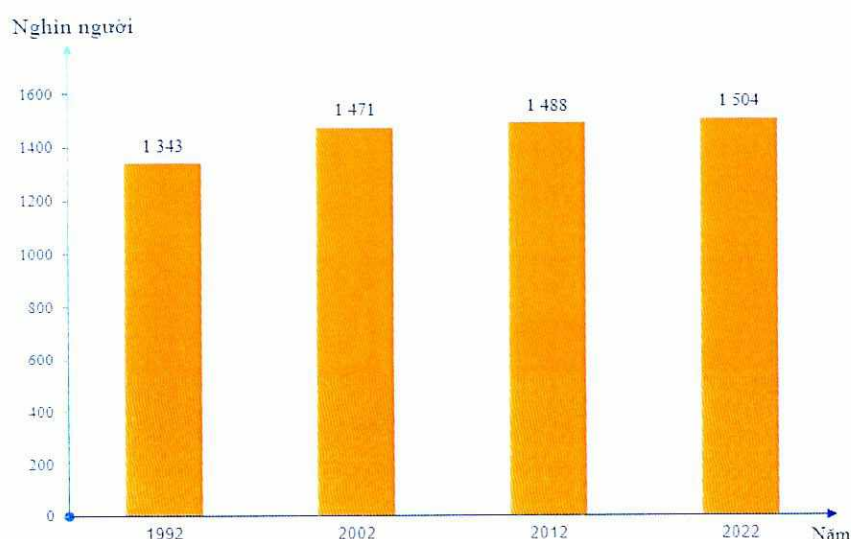
STT	Tỉnh/ thành phố	Số dân (người)	STT	Tỉnh/ thành phố	Số dân (người)
1	Bình Định	1 504 285	4	Hà Nội	8 435 652
2	Thừa Thiên Huế	1 160 224	5	TP. Hồ Chí Minh	9 389 717
3	Quảng Ngãi	1 245 649	6	Đà Nẵng	1 220 187

(Nguồn: Niên giám thống kê tỉnh Bình Định năm 2022)

Năm 2022, dân số tỉnh Bình Định được xếp thứ 21 cả nước; đứng thứ 4 trong vùng Bắc Trung Bộ và duyên hải Nam Trung Bộ và đứng thứ 2 trong Vùng kinh tế trọng điểm miền Trung. Năm 2023, dân số tỉnh Bình Định là 1 506 331 người.

* Gia tăng dân số

Quan sát biểu đồ và nêu nhận xét về sự gia tăng dân số ở Bình Định giai đoạn 1992 – 2022.

Hình 13. Biểu đồ số dân của tỉnh Bình Định giai đoạn 1992 – 2022

(Nguồn: Niên giám thống kê tỉnh Bình Định năm 2022)

* Sự phân bố dân cư

Đọc bảng số liệu và nhận xét sự phân bố dân cư của tỉnh Bình Định năm 2022.

Bảng mật độ dân số của tỉnh Bình Định năm 2022

STT	Huyện/ thị xã/ thành phố	Mật độ dân số (người/ km ²)	STT	Huyện/ thị xã/ thành phố	Mật độ dân số (người/ km ²)
1	Quy Nhơn	1 024,1	7	Hoài Ân	115,2
2	Tuy Phước	826,5	8	An Lão	40,4
3	An Nhơn	736,3	9	Vinh Thạnh	43,1
4	Phù Cát	271,7	10	Tây Sơn	169,2
5	Phù Mỹ	293,5	11	Vân Canh	35,2
6	Hoài Nhơn	499,8			
Toàn tỉnh					248,6

Mật độ dân số ở tỉnh Bình Định khá cao. Dân cư trên địa bàn tỉnh phân bố không đồng đều giữa đồng bằng và miền núi, giữa thành thị và nông thôn. Thành phố Quy Nhơn là nơi có dân cư tập trung đông nhất, với mật độ dân số cao. Huyện Vân Canh là nơi có mật độ dân số thấp nhất.

Sự phân bố dân cư không đều dẫn đến thiếu hụt lao động ở một số khu vực thưa dân. Trong khi đó, những khu vực tập trung quá đông dân như thành phố, thị xã có thể gây ra nhiều vấn đề xã hội như: thất nghiệp, thiếu việc làm, ùn tắc giao thông, tệ nạn xã hội,... Ngoài ra, sự phân bố dân cư không đều còn dẫn đến tình trạng cạn kiệt tài nguyên và ô nhiễm môi trường, gây ảnh hưởng lớn đến sự phát triển bền vững.

* Thành phần dân tộc: Tỉnh Bình Định có nhiều dân tộc cùng sinh sống: Kinh, Chăm, Ba-na, Hre,... Trong đó, dân tộc Kinh có số dân đông nhất.

b) Khoa học – công nghệ, y tế, giáo dục

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

– Cho biết ngành khoa học – công nghệ của tỉnh đang chuyển biến tích cực trên những lĩnh vực nào.

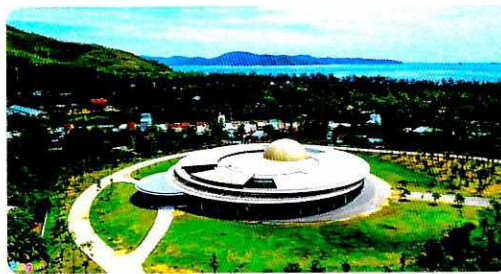
– Nêu những nét nổi bật về y tế và giáo dục của tỉnh.

Hiện nay, khoa học – công nghệ là một trong các thế mạnh của tỉnh, được ứng dụng hiệu quả trong sản xuất và đời sống của người dân. Trong sản xuất, công nghệ được ứng dụng để lai tạo giống mới, phòng trừ dịch bệnh, chuyển đổi mùa vụ và cơ cấu cây trồng,... Hoạt động khoa học – công nghệ trên một số lĩnh vực như sinh học, kiểm định, đo lường chất lượng sản phẩm và hàng hoá đang có nhiều chuyển biến tích cực để phục vụ cho yêu cầu phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh.

Hình 14. Phát triển nguồn năng lượng tái tạo (điện gió)

Hình 15. Trung tâm Khám phá khoa học và Đổi mới sáng tạo

Quy mô, mạng lưới y tế tỉnh Bình Định từng bước phát triển, phục vụ nhu cầu khám, chữa bệnh cho người dân trong và ngoài tỉnh. Năm 2023, trên địa bàn tỉnh có 24 bệnh viện và 159 trạm y tế xã, phường, thị trấn.

Hình 16. Bệnh viện Đa khoa tỉnh Bình Định

Hình 17. Bệnh viện Đa khoa khu vực Bông Sơn

Chất lượng giáo dục có nhiều chuyển biến tích cực. Trường học ngày một khang trang, sạch, đẹp. Năm học 2023 – 2024, toàn tỉnh có 2 trường Đại học, 1 phân hiệu Đại học, 3 trường Cao đẳng, 1 Trung tâm Giáo dục thường xuyên, 6 Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp, 11 Trung tâm Giáo dục nghề nghiệp – Giáo dục thường xuyên, 56 trường Trung học phổ thông, 148 trường Trung học cơ sở, 205 trường Tiểu học, 219 trường Mầm non và 240 cơ sở giáo dục Mầm non độc lập với hơn 300 nghìn học sinh, học viên.

Hình 18. Trường Tiểu học số 1 Hoài Hảo, thị xã Hoài Nhơn

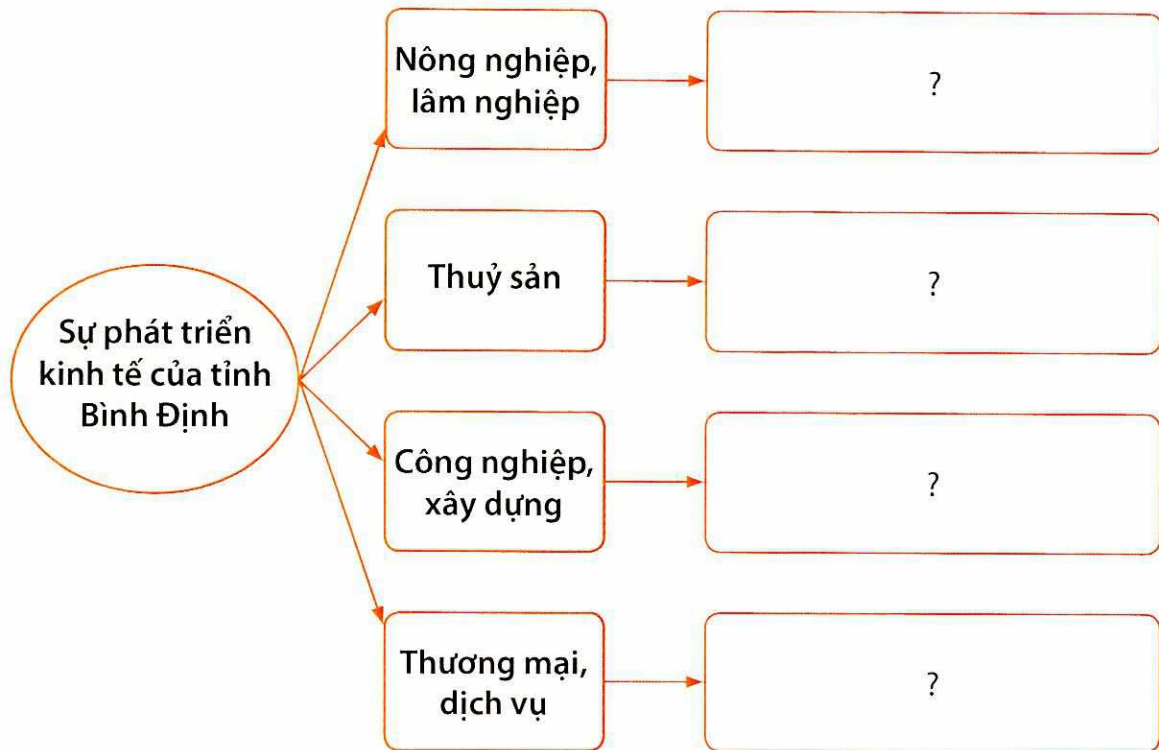
Hình 19. Trường Mẫu giáo xã Cảnh Hiến, huyện Vân Canh

Thực hành

1. Hoàn thành sơ đồ tóm tắt sự phát triển kinh tế của tỉnh Bình Định theo mẫu dưới đây vào vở.

2. Nêu đặc điểm phân bố dân cư ở vùng đồng bằng, ven biển và miền núi trên địa bàn tỉnh Bình Định. Sự phân bố dân cư không đồng đều ảnh hưởng như thế nào đến đời sống của người dân?

Vận dụng

1. Giới thiệu với bạn bè và người thân về lịch sử phát triển của tỉnh Bình Định.
2. Suy tầm những hình ảnh thể hiện sự phát triển của ngành nghề thế mạnh ở địa phương em.
3. Em làm gì để góp phần xây dựng quê hương Bình Định thêm giàu đẹp?

Chủ đề 2

ĐÀM TRÀ Ổ, HUYỆN PHÙ MỸ

Khởi động

Chơi trò chơi “Du lịch vòng quanh tỉnh Bình Định”.

Kể tên những cảnh đẹp của tỉnh Bình Định mà em biết.

Khám phá

1. Tìm hiểu vị trí tự nhiên, nguồn gốc của đầm Trà Ổ

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và giới thiệu về nguồn gốc, vị trí tự nhiên của đầm Trà Ổ, huyện Phù Mỹ.

Hình 1. Đầm Trà Ổ (còn được gọi là đầm Châu Trúc hay đầm Bàu Bàng)

Đầm Trà Ổ còn có tên gọi khác là đầm Châu Trúc hay đầm Bàu Bàng, là một đầm nước lợ nằm ở phía đông bắc huyện Phù Mỹ, tỉnh Bình Định (nằm trong địa phận các xã Mỹ Thắng, Mỹ Lợi, Mỹ Đức và Mỹ Châu). Đầm Trà Ổ có diện tích rất rộng, khoảng 13 000 ha.

Xưa kia, đầm Trà Ổ vốn là một vịnh nước mặn, thông với biển bằng một dòng chảy ra cửa biển Hà Ra (nơi từng có tàu thuyền qua lại, buôn bán tấp nập). Qua thời gian, dòng chảy bị bồi lấp dần, cửa thông với biển chỉ để lại

dấu vết trên mặt đất là một con lạch nhỏ, chỉ có nước vào mùa mưa. Lượng mưa hằng năm đã làm cho đầm Trà Ổ trở thành một đầm nước lợ, tạo điều kiện cho các loài thủy sản như: cá, tôm, ốc, rạm, lươn, chình,... phát triển dồi dào, là nguồn tài nguyên thiên nhiên quý báu, mang lại nguồn sống đáng kể cho người dân ven đầm.

2. Khám phá vẻ đẹp tự nhiên của đầm Trà Ổ

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh, mô tả về vẻ đẹp tự nhiên của đầm Trà Ổ.

Quang cảnh đầm Trà Ổ đẹp như một bức tranh. Đầm đẹp nhất vào lúc bình minh và hoàng hôn. Những bông sen, bông súng nở rộ, đàn vịt bơi lội kiếm ăn, đàn bò thung thăng gặm cỏ, đồng lúa xanh mướt, tạo nên một khung cảnh thật bình yên.

Hình 2. Vẻ đẹp bình yên của đầm Trà Ổ

Hình 3. Sen làm tăng thêm vẻ đẹp của đầm

Hình 4. Bình minh trên đầm Trà Ổ

Hình 5. Hoàng hôn trên đầm Trà Ổ

3. Tìm hiểu các hoạt động ở đầm Trà Ổ

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và thực hiện yêu cầu:

- Nêu tên các hoạt động diễn ra trên đầm Trà Ổ.

– Giới thiệu những món ăn dân dã ở nơi đây cho du khách khi đến tham quan đầm Trà Ổ.

Khi chiều xuống, sức sống của đầm mới bùng lên, các hoạt động như: đặt nơm, câu cá, kéo lưới, bắt ốc,... diễn ra khá nhộn nhịp.

Hình 6. Đánh bắt thủy sản trên đầm Trà Ổ

Hình 7. Thu hoạch thủy sản trên đầm Trà Ổ

Đến tham quan đầm Trà Ổ, du khách không chỉ được ngắm cảnh đẹp bình dị và hoang sơ của đầm, được thưởng thức những món ăn dân dã như: bún tôm, bún rạm, chình mun um chuối,... mà còn được trải nghiệm chèo thuyền trên đầm, đánh bắt các loại thủy sản (cá, tôm) và tự chế biến các món ăn địa phương theo hướng dẫn của người dân ở đây.

Gỏi tép

Chình mun nướng

Bún tôm

Bún rạm

Hình 8. Một số món ăn dân dã của địa phương

Hình 9. Du khách tham quan trải nghiệm trên đầm Trà Ổ

Hằng năm, vào dịp Tết cổ truyền, trên đầm Trà Ổ thường diễn ra hội đua thuyền truyền thống do Ủy ban nhân dân huyện Phù Mỹ tổ chức, thu hút hàng ngàn người dân trong và ngoài huyện đến xem, cổ vũ.

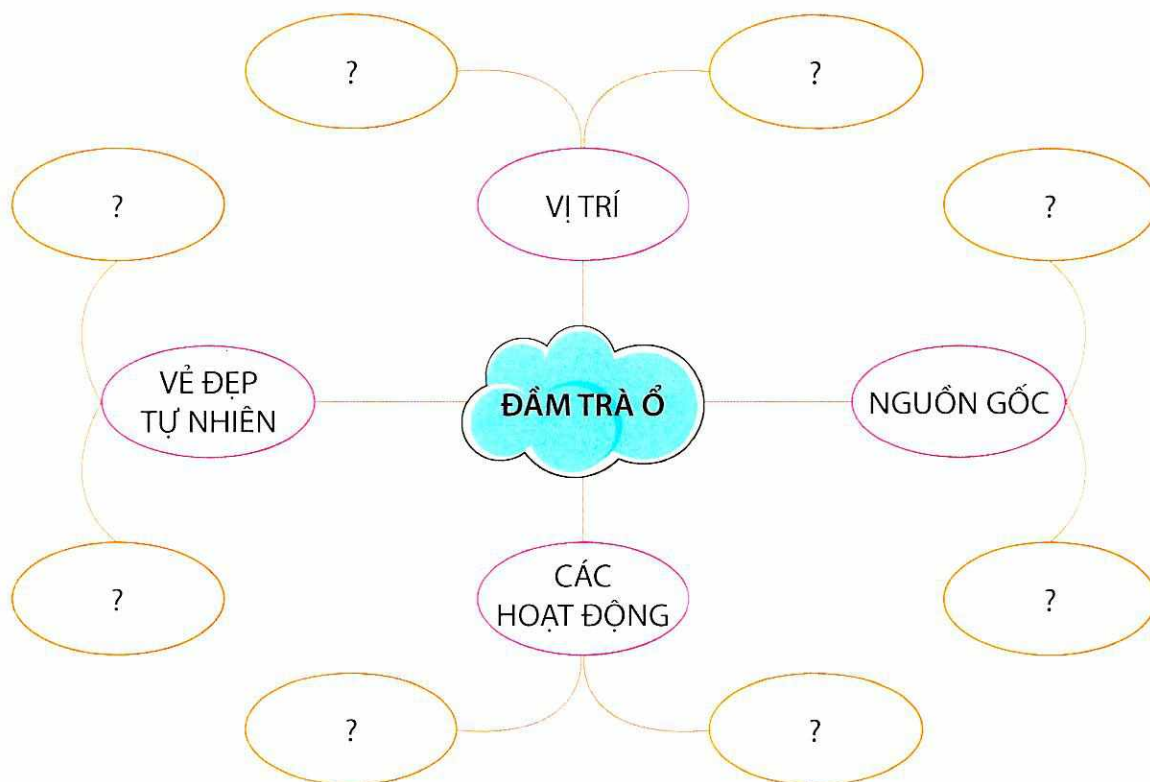
4. Tìm hiểu quy hoạch đầm Trà Ổ trong tương lai

Với vẻ đẹp tự nhiên và việc mang lại nguồn sống đáng kể cho người dân ven đầm Trà Ổ, ngày 24 – 3 – 2023, UBND tỉnh Bình Định ban hành Quyết định số: 888/QĐ-UBND về việc phê duyệt quy hoạch chung xây dựng tỉ lệ 1/ 5 000 khu vực đầm Trà Ổ, huyện Phù Mỹ đến năm 2035 với nội dung: Đầm Trà Ổ là khu vực bảo tồn sự đa dạng sinh học đầm nước ngọt; phát triển du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng trên cơ sở bảo tồn và phát triển hệ sinh thái, cảnh quan tự nhiên, văn hoá tại khu vực.

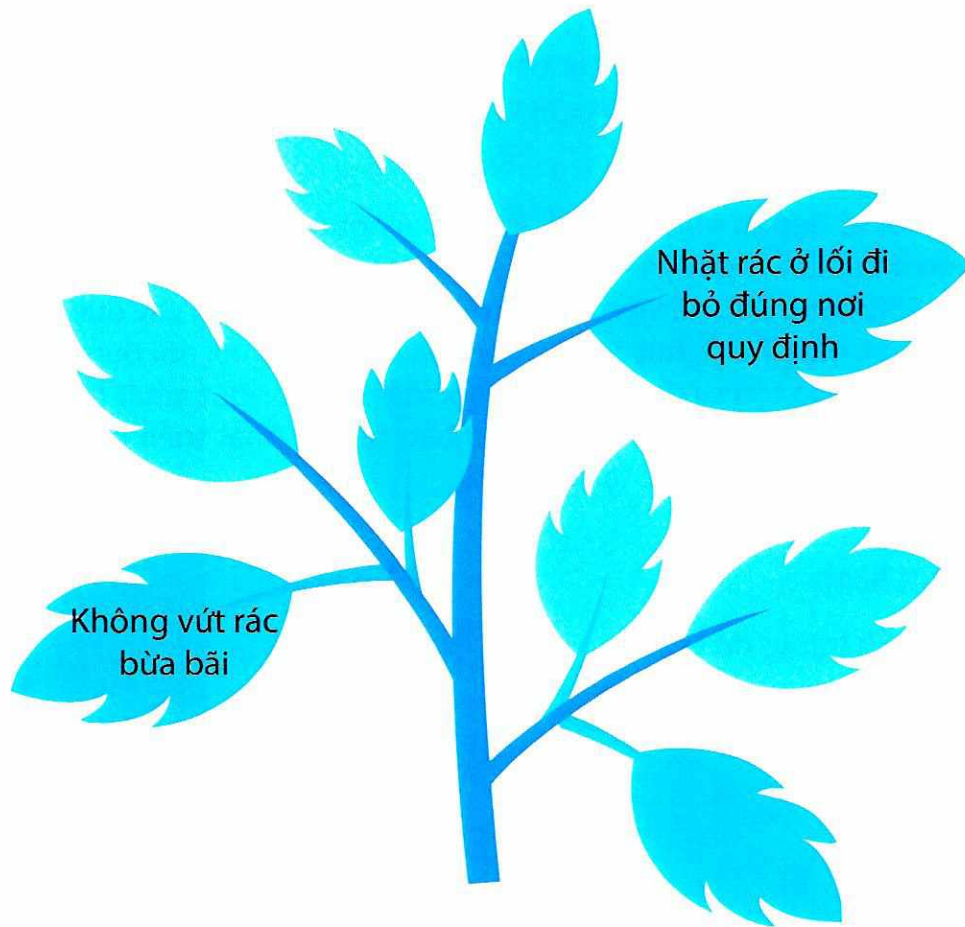
Thực hành

1. Hoàn thành sơ đồ sau:

2. Mỗi hành động – Một chiếc lá:

- Liệt kê những hành động mà em và các bạn trong nhóm đã làm, đang làm và sẽ làm để bảo vệ môi trường khi đến tham quan đầm Trà Ổ.
- Viết những hành động lên những mảnh bìa hình chiếc lá.
- Gắn những hình chiếc lá đó lên nhánh cây của nhóm mình.

3. Nêu những việc cần làm để bảo vệ môi trường khi đến tham quan đầm Trà Ổ.

Vận dụng

1. Đóng vai hướng dẫn viên du lịch giới thiệu với mọi người về đầm Trà Ổ, huyện Phù Mỹ.
2. Quan sát hình ảnh dưới đây và dựa vào những thông tin em vừa được tìm hiểu, hãy viết một đoạn văn ngắn miêu tả vẻ đẹp của đầm Trà Ổ.

Chủ đề 3

LÀNG NGHỀ TRUYỀN THỐNG DỆT CHIẾU CỎI CHƯƠNG HOÀ

Khởi động

Kể tên một số làng nghề truyền thống ở tỉnh Bình Định mà em biết.

Khám phá

1. Giới thiệu về Làng nghề truyền thống dệt chiếu cỏi Chương Hoà

Đọc thông tin và chia sẻ với bạn về Làng nghề truyền thống dệt chiếu cỏi Chương Hoà.

Làng nghề truyền thống dệt chiếu cỏi Chương Hoà ở thôn Chương Hoà, xã Hoài Châu Bắc, thị xã Hoài Nhơn, tỉnh Bình Định. Đây là làng nghề truyền thống dệt chiếu cỏi có từ hơn 200 năm trước.

Năm 2020, Làng nghề truyền thống dệt chiếu cỏi Chương Hoà được Ủy ban Nhân dân tỉnh Bình Định công nhận đạt tiêu chí làng nghề truyền thống. Hiện nay, ở đây có khoảng 800 hộ dân gắn bó với nghề truyền thống này.

Hình 1. Giấy công nhận Làng nghề truyền thống dệt chiếu cỏi Chương Hoà

Hình 2. Cánh đồng cỏi ở xã Hoài Châu Bắc, thị xã Hoài Nhơn

2. Tìm hiểu về nguyên liệu và các bước chính để làm ra sản phẩm của Làng nghề truyền thống dệt chiếu cỏi Chương Hoà

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và nêu các bước chính để làm ra một chiếc chiếu cỏi Chương Hoà.

Nguyên liệu chủ yếu được dùng để dệt chiếu cói chính là cói (lác) và sợi đay (bố).

Sau khi thu hoạch cói, người dân sẽ chọn những sợi cói đảm bảo chất lượng đem chẻ và phơi khô đủ nắng để sợi cói bền và chắc.

Tuỳ theo từng loại chiếu mà các sợi cói sẽ được nhuộm các màu khác nhau. Sau khi nhuộm, các sợi cói sẽ được phơi một lần nữa rồi đem dệt.

Hình 3. Thu hoạch cói

Hình 4. Chẻ cói

Hình 5. Phơi cói

Hình 6. Nhuộm cói

Hình 7. Phơi cói sau khi nhuộm

Hình 8. Dệt chiếu cói

Dệt chiếu cói thủ công đòi hỏi người thợ dệt phải có những kĩ năng nhất định và sự sáng tạo phong phú. Trước khi dệt, phải rũ cói, đảo cói và mắc sợi đay (sợi dọc, sợi trên) tạo thành mặt sợi dọc trên khung dệt. Khi dệt chiếu phải có hai người, một người xếp cói và một người dệt. Người xếp cói và người dệt có thể thay thế vị trí cho nhau.

Ngày nay, cùng với sự phát triển của công nghệ, để tăng năng suất lao động, người ta sử dụng máy móc để làm ra được nhiều sản phẩm chiếu cói với nhiều mẫu mã và chất lượng tốt.

Hình 9. Dệt chiếu cói bằng máy

3. Tìm hiểu các sản phẩm của Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và thực hiện yêu cầu:

- Nêu tên các sản phẩm của Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà.
- Cho biết vai trò của các sản phẩm Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà.

Chiếu cói Chương Hoà có hai loại cơ bản là chiếu thường và chiếu hoa, với sự đa dạng về kích cỡ và họa tiết.

Chiếu thường được làm từ sợi cói nguyên gốc không nhuộm phẩm màu.

Chiếu hoa được làm từ các sợi cói đã nhuộm màu và được dệt thành nhiều hình dạng khác nhau. Chiếu hoa có các loại như: chiếu rằn, chiếu hoa râm, chiếu gấm, chiếu vảy ốc, chiếu con cờ, chiếu long phụng và có một loại chiếu từng đạt giải thưởng tại Hội chợ toàn quốc năm 1986 là chiếu cổ lối có hoa văn nổi.

Hình 10. Chiếu thường

Hình 11. Chiếu hoa

SR

Các sản phẩm chiếu cói của Hoài Nhơn, đặc biệt là sản phẩm chiếu cói Chương Hoà được khách hàng trong nước rất ưa chuộng và đã được xuất khẩu sang các thị trường như: Đông Âu, Đông Nam Á,... Chiếu cói Chương Hoà không chỉ có giá trị kinh tế mà còn có giá trị văn hoá, là một trong những sản phẩm thủ công truyền thống đặc trưng của làng nghề ở tỉnh Bình Định.

Hình 12. Vận chuyển chiếu cói đến nơi tiêu thụ

Thực hành

1. Trình bày cách dệt chiếu cói thủ công Chương Hoà.
2. Hãy nêu ý em chọn.

Thứ tự các bước để làm ra một chiếc chiếu cói thường Chương Hoà là:

- a. phơi cói, thu hoạch cói, chẻ cói, dệt chiếu cói
  - b. chẻ cói, dệt chiếu cói, thu hoạch cói, phơi cói
  - c. dệt chiếu cói, phơi cói, chẻ cói, thu hoạch cói
  - d. thu hoạch cói, chẻ cói, phơi cói, dệt chiếu cói
3. Chơi trò chơi “Tuyên truyền viên nhí”: Giới thiệu về Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà.

Hình 13

Vận dụng

1. Liên hệ thực tế việc dùng chiếu cói ở gia đình và địa phương em.
2. Em cần làm gì để góp phần giữ gìn, quảng bá những sản phẩm của Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà.
3. Cùng bạn bè, người thân xem video hoặc tham quan, trải nghiệm tại Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà.

Hình 14, 15

Chủ đề 4

NHẠC VÕ TÂY SƠN

Khởi động

Hãy kể tên những loại nhạc cụ cổ truyền mà em biết.

Khám phá

1. Giới thiệu về Nhạc võ Tây Sơn

Xem video biểu diễn Nhạc võ Tây Sơn hoặc quan sát hình ảnh, đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

- Nêu cảm nhận của em về Nhạc võ Tây Sơn.
- Cho biết Nhạc võ Tây Sơn có từ khi nào; tương truyền Hoàng đế Quang Trung dùng Nhạc võ Tây Sơn với mục đích gì.

Nhạc võ Tây Sơn là phương pháp dùng âm thanh vào việc nâng cao khí thế luyện tập võ nghệ, cũng như tăng cường ý chí chiến đấu của quân sĩ khi xung trận. Đây là môn võ cổ truyền Bình Định dành cho chiến đấu, chống giặc ngoại xâm của triều Tây Sơn.

Hình 1. Nhạc võ Tây Sơn

Nhạc võ Tây Sơn là một nét văn hoá độc đáo của vùng đất Bình Định, hình thành từ phong trào khởi nghĩa của nông dân Tây Sơn ở cuối thế kỉ XVIII. Nhạc võ Tây Sơn còn có tên gọi là Trống trận Quang Trung (tương truyền Hoàng đế Quang Trung dùng bài Nhạc võ Tây Sơn để cổ vũ binh sĩ, góp phần tạo nên chiến thắng thần tốc).

2. Tìm hiểu đặc trưng của Nhạc võ Tây Sơn

Nhạc võ Tây Sơn gồm có phần nhạc và phần võ, với âm hưởng chủ đạo là thanh âm của dàn trống trận.

a) Về phần nhạc

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trình bày những đặc trưng của dàn trống trận trong Nhạc võ Tây Sơn.

Một bài Nhạc võ Tây Sơn gồm 3 hồi: tập hợp quân – xuất quân, xung trận – phá thành và khúc khải hoàn. Nhạc võ Tây Sơn không có hồi lui quân hoặc thu quân như trống trận của các triều đại khác.

Dàn trống trận của Nhạc võ Tây Sơn có 12 chiếc trống, tượng trưng cho thập nhị địa chi (12 con giáp), được chia thành 3 hàng từ lớn đến nhỏ gồm: năm trống lớn, với đường kính khoảng 40 cm đến 50 cm; sau đó đến bốn trống có đường kính khoảng 30 cm; tiếp theo là ba trống có đường kính khoảng 10 cm. Người đánh trống dùng hai dùi trống (hay còn gọi là roi) dài khoảng 30 cm, đánh bằng cả hai đầu, đánh trên cả mặt trống lẫn tang trống. Ngoài dàn trống trận, Nhạc võ Tây Sơn còn sử dụng các loại nhạc cụ như: trống chiến, kèn sona, chiêng, phèng la. Nhạc võ Tây Sơn ngày xưa dùng trong hành quân thường có thêm chiếc trống đại (trống cái) và chiêng lớn. Khi đánh hoà âm với nhạc của 12 chiếc trống tạo nên một bầu không khí hào hùng, nâng cao tinh thần cho binh sĩ hăng hái xung trận đánh giặc.

Hình 2. Biểu diễn trống trận trong Nhạc võ Tây Sơn

b) Về phần võ

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trình bày những đặc trưng của phần võ trong Nhạc võ Tây Sơn.

Võ trong Nhạc võ Tây Sơn là một môn võ thuật đặc biệt, kết hợp giữa tinh thần thượng võ và âm nhạc cổ truyền, tạo nên nét đặc trưng riêng biệt.

Đặc trưng của võ trong Nhạc võ Tây Sơn là những đòn thế võ thuật của người đánh trống trận, cũng phải tự chiến đấu để vừa bảo vệ chính mình, vừa bảo vệ tiếng trống, giữ nhịp trận đánh không bị ngắt quãng nên đôi dùi võ trống, động tác đánh trống,... cũng là một thế võ tự vệ.

Hình 3. Biểu diễn Nhạc võ Tây Sơn

3. Tìm hiểu ý nghĩa của Nhạc võ Tây Sơn

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và cho biết Nhạc võ Tây Sơn có ý nghĩa như thế nào đối với người dân Bình Định.

Hình 4. Biểu diễn Nhạc võ Tây Sơn tại Lễ kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa (Tây Sơn)

Hình 5. Trống trận Tây Sơn và biểu diễn võ cổ truyền Bình Định tại Bảo tàng Quang Trung (huyện Tây Sơn)

Nhạc võ Tây Sơn là niềm tự hào của người dân Bình Định. Thời vua Quang Trung, Nhạc võ Tây Sơn tạo nên sức mạnh cho quân tiến công, làm nên chiến thắng thần tốc. Ngày nay, Nhạc võ Tây Sơn làm nên tinh thần võ học, trở thành một đặc sản du lịch văn hoá có giá trị lịch sử của tỉnh Bình Định.

Hằng năm, Nhạc võ Tây Sơn được các nghệ nhân biểu diễn trong Lễ kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa tại Bảo tàng Quang Trung, huyện Tây Sơn

và ở các sự kiện quan trọng khác trên địa bàn tỉnh Bình Định. Ngoài ra, Nhạc võ Tây Sơn còn được biểu diễn phục vụ du khách đến tham quan tại Bảo tàng Quang Trung.

Thực hành

1. Hãy nêu ý em chọn.

Một bài Nhạc võ Tây Sơn gồm mấy hồi? Đó là những hồi nào?

- a. Có 4 hồi: tập hợp quân – xuất quân, xung trận – phá thành, khúc khải hoàn, lui quân hoặc thu quân.
  - b. Có 3 hồi: tập hợp quân – xuất quân, xung trận – phá thành, lui quân hoặc thu quân.
  - c. Có 3 hồi: tập hợp quân – xuất quân, xung trận – phá thành, khúc khải hoàn.
  - d. Có 3 hồi: tập hợp quân – xuất quân, khúc khải hoàn, lui quân hoặc thu quân.
2. Hãy kể tên các nhạc cụ sử dụng trong Nhạc võ Tây Sơn.
  3. Người dân Bình Định đã làm gì để gìn giữ và phát huy giá trị của Nhạc võ Tây Sơn?
  4. Võ trong Nhạc võ Tây Sơn có những đặc điểm gì khác biệt so với các môn võ thuật cổ truyền khác?

Vận dụng

1. Viết một đoạn văn ngắn nói lên những cảm xúc, suy nghĩ của em khi xem biểu diễn Nhạc võ Tây Sơn tại Bảo tàng Quang Trung hoặc xem qua video.
2. Hãy mô phỏng một số động tác biểu diễn Nhạc võ Tây Sơn mà em yêu thích.

Hình 6

Chủ đề 5

LỄ HỘI KỶ NIỆM CHIẾN THẮNG NGỌC HỒI – ĐỒNG ĐÀ

Khởi động

Kể tên một số lễ hội truyền thống ở tỉnh Bình Định mà em biết.

Khám phá

1. Giới thiệu về Lễ hội kỷ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và chia sẻ với bạn những điều em biết về Lễ hội kỷ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa.

Hình 1. Bảo tàng Quang Trung
– nơi diễn ra Lễ hội kỷ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa

Mùng 5 tháng Giêng năm Kỷ Dậu (năm 1789), nghĩa quân Tây Sơn dưới sự lãnh đạo của người anh hùng dân tộc Quang Trung – Nguyễn Huệ đã đánh tan 29 vạn quân Thanh xâm lược làm nên chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa lịch sử.

Hằng năm, cứ vào mùng 4, mùng 5 tháng Giêng, Lễ hội kỷ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa ở Bình Định được tổ chức tại Bảo tàng Quang Trung

(thuộc địa phận thôn Kiên Mỹ, thị trấn Phú Phong, huyện Tây Sơn) để tỏ lòng tôn kính và ghi nhớ công lao, sự nghiệp của Hoàng đế Quang Trung cùng các văn thân võ tướng đã lập nên chiến công vang dội đánh đuổi giặc ngoại xâm, thống nhất đất nước.

2. Tìm hiểu về những nét đặc trưng của Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa

Xem video kết hợp với quan sát hình ảnh, đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

- Nêu những nét chính về phần tổ chức các nghi thức truyền thống trong lễ hội.
- Mô tả những hoạt động văn hoá dân gian diễn ra trong lễ hội.
- Nêu ý nghĩa của Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa ở Bình Định.

Lễ hội diễn ra với rất nhiều nghi thức truyền thống cũng như các trò chơi dân gian hấp dẫn, thu hút đông đảo nhân dân và khách thập phương về trải hội.

Phần lễ được tổ chức với nghi lễ dâng hoa ở Tượng đài Hoàng đế Quang Trung, dâng hương ở Đền thờ Tây Sơn Tam Kiệt và một số di tích liên quan đến phong trào Tây Sơn trên địa bàn huyện Tây Sơn. Với sự tham gia của các đại biểu là lãnh đạo chính quyền, nhân dân và du khách thập phương làm cho phần lễ càng trở nên long trọng. Tất cả người dân đều mang cảm giác phấn chấn như được hoà nhập cùng với mảnh đất đầy hào khí non sông và địa linh nhân kiệt nơi đây.

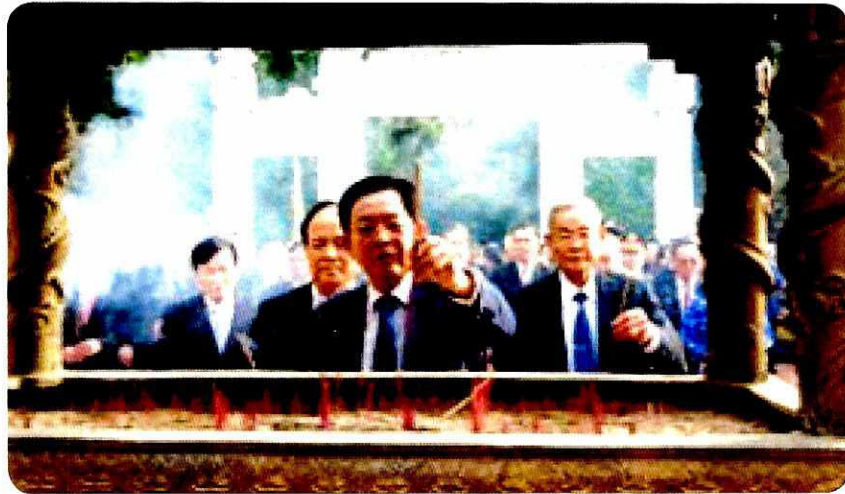

Hình 2. Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa

Hình 3. Đại biểu dâng hoa ở tượng đài Hoàng đế Quang Trung tại Bảo tàng Quang Trung

Hình 4. Lãnh đạo tỉnh Bình Định cùng đại biểu dâng hương tại Đền thờ Tây Sơn Tam kiệt

Hình 5. Đoàn rước lễ vật di chuyển vào Bảo tàng Quang Trung

Phần hội gồm nhiều hoạt động văn hoá dân gian như: biểu diễn nhạc võ Tây Sơn, biểu diễn võ thuật, đua thuyền, trò chơi dân gian, hát tuồng,... Đặc biệt là màn trình diễn tái hiện lại trận đánh lịch sử mùa xuân năm Kỷ Dậu (năm 1789) với những y phục, voi trận như ngày xưa vua Quang Trung ra trận,... thu hút đông đảo du khách nước ngoài, nhân dân cả nước và đặc biệt là người dân đất võ tham dự.

Hình 6. Tái hiện hình ảnh vua Quang Trung cưỡi voi chiến trong Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa (Tây Sơn)

Hình 7. Tiết mục Nhạc võ Tây Sơn – môn nghệ thuật độc đáo của tỉnh Bình Định

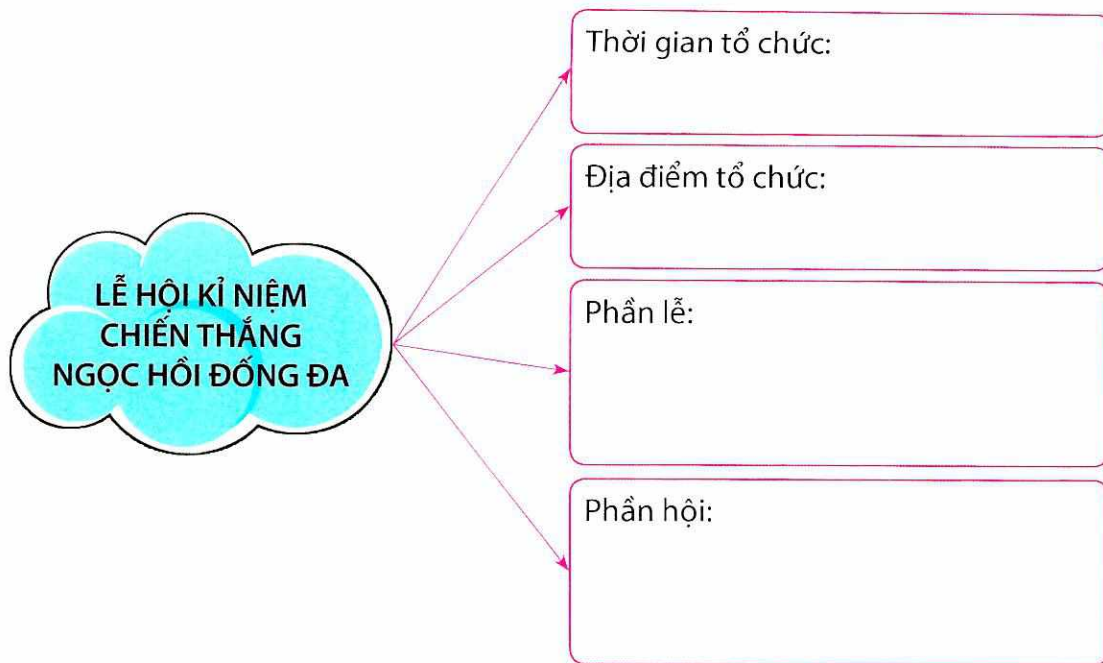
Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa là một trong những lễ hội lớn nhất cả nước vào dịp đầu xuân. Lễ hội có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, nhằm tiếp nối truyền thống yêu nước, thể hiện lòng biết ơn sâu sắc đối với các thế hệ đã hi sinh trong cuộc kháng chiến chống ngoại xâm.

Thực hành

1. Hãy giới thiệu một số nét tiêu biểu về Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa được tổ chức ở tỉnh Bình Định theo sơ đồ gợi ý dưới đây vào vở ghi.

2. Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa có gì khác với các lễ hội khác trong tỉnh Bình Định mà em đã có dịp được chứng kiến?
3. Em thích hoạt động nào nhất trong Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa? Hãy viết một đoạn văn ngắn kể về hoạt động đó.

Vận dụng

1. Nêu những việc cần làm để đảm bảo an toàn, văn minh và bảo vệ môi trường nơi diễn ra Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa.
2. Giới thiệu về Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa cho người thân và bạn bè.
3. Viết một đoạn văn ngắn nêu cảm nhận của em khi tham dự hoặc xem video Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi – Đống Đa ở tỉnh Bình Định.

SA

Chủ đề 6

DI TÍCH CHIẾN THẮNG ĐÈO NHÔNG – DƯƠNG LIỄU, HUYỆN PHÙ MỸ

Khởi động

Chơi trò chơi “Ai biết nhiều nhất”: Kể tên các di tích lịch sử – văn hoá ở tỉnh Bình Định.

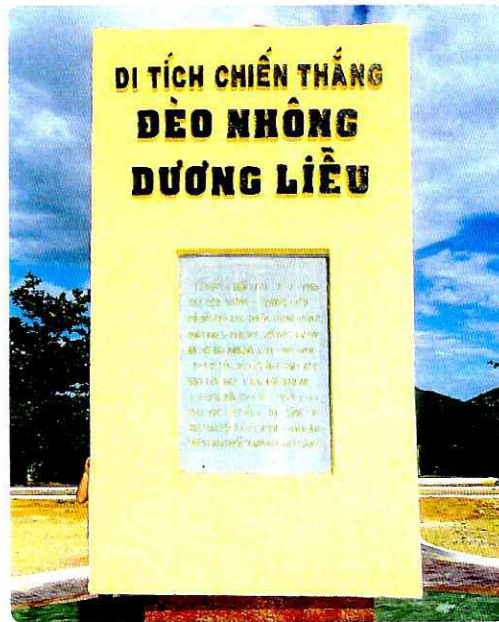

Khám phá

1. Giới thiệu Di tích chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu, huyện Phù Mỹ

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và trả lời câu hỏi, thực hiện yêu cầu:

- Đây là di tích lịch sử nào, nằm ở địa phương nào của tỉnh Bình Định?
- Chia sẻ những điều em biết về di tích lịch sử này.

Hình 1. Bia Di tích chiến thắng Đèo Nhông –
Dương Liễu, huyện Phù Mỹ

Di tích chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu thuộc thôn Văn Trường Tây, xã Mỹ Phong, huyện Phù Mỹ, tỉnh Bình Định. Di tích được xây dựng và hoàn thành vào tháng 02 năm 1985, nhân dịp kỷ niệm 20 năm chiến thắng lịch sử Đèo Nhông – Dương Liễu. Ngày 06 tháng 01 năm 1994, Di tích lịch sử chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu được công nhận là di tích lịch sử – văn hoá cấp quốc gia.

Hình 2. Đài tưởng niệm Di tích chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu

2. Tìm hiểu về chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu

Đọc thông tin, quan sát các hình ảnh và thực hiện yêu cầu:

- Nêu diễn biến và ý nghĩa của chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu.
- Cho biết quân và dân Bình Định đã làm gì để tưởng nhớ đến công ơn của chiến sĩ, đồng bào đã làm nên chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu.

Cuối năm 1964, trước nguy cơ chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” bị phá sản, Mĩ và chính quyền Sài Gòn tăng cường lực lượng, đẩy mạnh tấn công càn quét các vùng giải phóng. Biết được ý đồ của chúng, Bộ Tư lệnh Quân khu V và Tỉnh ủy Bình Định chủ động lập phương án tác chiến và quyết định chọn Đèo Nhông – Dương Liễu làm điểm tấn công.

Rạng sáng ngày 07 tháng 02 năm 1965 (mùng 6 tháng Giêng năm Ất Tỵ), quân ta chủ động nổ súng tấn công cứ điểm Dương Liễu. Chỉ trong vài giờ, bộ đội ta đã san phẳng cứ điểm này, kiểm soát tình thế và chủ động chờ quân tiếp viện của địch đến để tiêu diệt.

Sáng sớm ngày 08 tháng 02 năm 1965, hai tiểu đoàn quân Sài Gòn với một đoàn xe bọc thép M-113 từ quận lỵ Phù Mỹ kéo ra đã lọt vào trận địa mai phục của quân ta tại Đèo Nhông. Trận đánh diễn ra vô cùng ác liệt. Với tinh thần chiến đấu anh dũng, đến 5 giờ chiều, quân ta tiêu diệt hoàn toàn lực lượng ứng cứu, đập tan âm mưu càn quét của địch.

Hình 3. Sa hình diễn tả trận đánh Đèo Nhông

Chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu là một trong những chiến thắng vang dội của quân và dân Bình Định trong cuộc kháng chiến chống Mĩ cứu nước, là niềm tự hào của nhân dân tỉnh nhà.

Vào mùng 5 Tết hằng năm, nhân dân Bình Định tổ chức Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu để tưởng nhớ đồng bào, chiến sĩ đã hi sinh để làm nên chiến thắng oanh liệt này.

Hình 4. Lễ dâng hương, hoa trong Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu năm 2023

Biểu diễn văn nghệ

Biểu diễn võ thuật

Thi đấu bóng chuyền

Thi kéo co

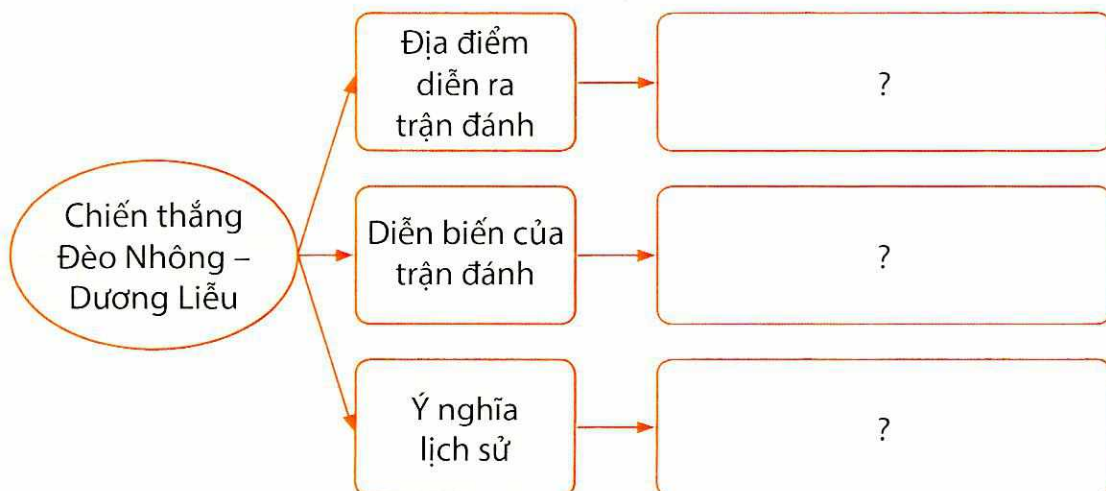
Hình 5. Một số hoạt động diễn ra trong Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu

Lễ hội chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu được đông đảo nhân dân khắp nơi về tham dự; các hoạt động văn hoá, văn nghệ, thể dục thể thao như: thi đấu bóng chuyền, kéo co, hát bài chòi, biểu diễn văn nghệ, đấu cờ người, biểu diễn võ thuật,... diễn ra sôi nổi.

Thực hành

1. Hoàn thành sơ đồ sau:

Handwritten signature

2. Hãy nêu ý em chọn.

Di tích chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu được công nhận là Di tích lịch sử – văn hoá cấp quốc gia vào năm nào?

a. Năm 1997.   b. Năm 1993.   c. Năm 1996.   d. Năm 1994.

3. Nêu những hoạt động diễn ra trong Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu. Em thích nhất hoạt động nào? Vì sao?

Vận dụng

1. Sưu tầm những hình ảnh, câu chuyện về Di tích chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu để chia sẻ và giới thiệu với mọi người.
2. Nêu những việc em có thể làm để bảo vệ Di tích chiến thắng Đèo Nhông – Dương Liễu.

Hình 6, 7

Khởi động

Kể tên những thị trấn ở tỉnh Bình Định mang tên các anh hùng dân tộc.

Khám phá

1. Tìm hiểu về Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây

Đọc thông tin và trả lời câu hỏi:

- Ngô Mây sinh năm nào?
- Quê của Ngô Mây ở địa phương nào của tỉnh Bình Định?
- Ngô Mây nhập ngũ và là đội viên Đại đội quyết tử vào năm nào?

Ngô Mây (1924 – 1947) sinh ra trong một gia đình nông dân nghèo, tại thôn Vân Triêm (nay là thôn Chánh Hội), xã Cát Chánh, huyện Phù Cát. Tháng 4 năm 1947, Ngô Mây nhập ngũ và là đội viên Đại đội quyết tử. Trong trận đánh ở Rộc Dứa – Suối Vối, Ngô Mây đã anh dũng hi sinh. Năm ấy, anh vừa tròn 23 tuổi.

Hình 1. Tượng đài Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây ở thị trấn Ngô Mây, huyện Phù Cát, tỉnh Bình Định.

Năm 1947, quân Pháp tập trung lực lượng từ Tây Nguyên theo quốc lộ 19 đánh xuống Bình Định. Đại đội quyết tử được lệnh chặn đánh địch tại đèo An Khê. Đại đội liền mở một cuộc lựa chọn người tình nguyện ôm bom xả thân diệt địch. Sau khi cân nhắc, Ban chỉ huy đại đội đã trao cho Ngô Mây nhiệm vụ vinh quang đó.

2. Tìm hiểu diễn biến trận đánh ở Rộc Dứa – Suối Vối

Đọc thông tin và kể lại diễn biến trận đánh phục kích địch ở Rộc Dứa – Suối Vối tháng 10 năm 1947.

Trong trận đánh phục kích địch ở Rộc Dứa – Suối Vối, nhiệm vụ của Đại đội quyết tử là tiêu diệt xe tăng, xe bọc thép của giặc Pháp từ An Khê đánh xuống Bình Định theo quốc lộ 19 (đường từ Quy Nhơn đi Gia Lai). Cả đại đội đều xung phong nhận nhiệm vụ nhưng người được chọn là Ngô Mây.

Đêm 23 tháng 10 năm 1947, đơn vị tập kết tại xóm Ké, làm lễ xuất quân. Ngô Mây cổ quàng khăn đỏ, tay ôm chặt trái bom, đứng trước cờ nghiêm trang tuyên thệ: *“Xin thề, sẵn sàng hi sinh vì Tổ quốc!”*.

Khoảng 8 giờ sáng, ngày 24 tháng 10 năm 1947, một đoàn xe chở lính Âu – Phi từ An Khê chạy tới. Khi xe bọc thép của giặc tới gần, giờ quyết định đã đến. Từ trong bụi rậm, Ngô Mây như một mũi tên, bất ngờ ôm bom lao thẳng đến xe bọc thép của giặc. Một tiếng nổ rung trời... Một xe bọc thép, hai xe GMC và gần một trung đội lính Âu – Phi bị tiêu diệt. Ngô Mây đã anh dũng hi sinh.

3. Tìm hiểu những việc làm của nhân dân thể hiện sự ghi nhớ công ơn của Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

– Kể tên những việc làm của nhân dân thể hiện sự ghi nhớ công ơn của Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây.

– Cho biết việc xây dựng khu tưởng niệm, việc lấy tên Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây đặt tên cho đường phố, trường học có ý nghĩa như thế nào.

Hình 2. Khu tưởng niệm Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây, huyện Phù Cát

Hình 3. Đường Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn

Hình 4. Thị trấn Ngô Mây, huyện Phù Cát

Hình 5. Trường Tiểu học Ngô Mây, thành phố Quy Nhơn

Năm 1955, liệt sĩ Ngô Mây được Quốc hội truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân.

Thực hành

1. Chọn mốc thời gian ở cột A phù hợp với sự kiện ở cột B và ghi kết quả vào vở.

A	B
Năm 1947	Ngô Mây được sinh ra tại thôn Vân Triêm (nay là thôn Chánh Hội), xã Cát Chánh, huyện Phù Cát.
Năm 1955	Ngô Mây được Quốc hội truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân.
Năm 1924	Ngô Mây ôm bom lao thẳng đến xe bọc thép của giặc và đã anh dũng hi sinh.

2. Hãy nêu ý em chọn.

Trong những người sau, ai là người được Quốc hội truy tặng danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân?

- a. Đào Tấn
  - b. Tăng Bạt Hổ
  - c. Ngô Mây
  - d. Mai Xuân Thưởng
3. Chia sẻ suy nghĩ của em về hành động dũng cảm của Ngô Mây trong trận phục kích đoàn xe bọc thép của thực dân Pháp (tháng 10 năm 1947).

HL

Vận dụng

1. Làm bưu thiếp với chủ đề “Tự hào truyền thống quê hương Bình Định” theo gợi ý dưới đây:
  - Bưu thiếp có chiều dài 15 cm, rộng 11 cm.
  - Mặt trước có hình ảnh về nhân vật lịch sử của quê hương Bình Định (hình chụp, hình vẽ, cắt dán,...).
  - Mặt sau có thông tin giới thiệu về nhân vật lịch sử đó.

Hình 6, 7

2. Sưu tầm và kể lại một câu chuyện về Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây cho người thân, bạn bè cùng nghe.
3. Viết một đoạn văn ngắn nói lên cảm nghĩ của em về công lao của Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mây.

Hình 8

Khởi động

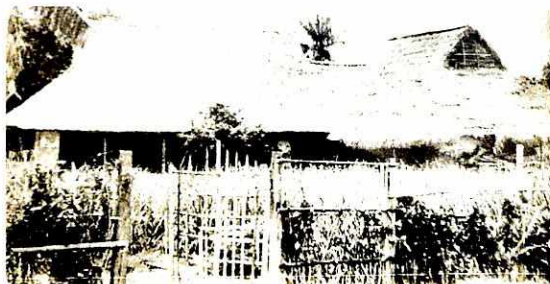
Chia sẻ những điều em biết về nhà lá mái Bình Định.

Khám phá

1. Giới thiệu nhà lá mái Bình Định

Quan sát hình ảnh và chia sẻ những điểm khác nhau giữa ngôi nhà ở hình 1 và ngôi nhà ở hình 2.

Hình 1. Nhà lá mái

Hình 2. Nhà hiện đại

Nhà lá mái là một loại hình kiến trúc dân gian nổi bật ở tỉnh Bình Định. Nhà lá mái không những thể hiện nét độc đáo về văn hoá cư trú, sinh hoạt của người dân Bình Định xưa mà còn là một minh chứng sống động về tài năng của những người thợ mộc ở tỉnh Bình Định:

*“Tiếng đồn Bình Định tốt nhà
Phú Yên tốt lúa, Khánh Hoà tốt trâu.”*

(Ca dao Bình Định)

2. Tìm hiểu đặc điểm nhà lá mái Bình Định

Quan sát hình ảnh, đọc thông tin và thực hiện yêu cầu:

- Kể tên những vật liệu dùng để làm nhà lá mái Bình Định.
- Mô tả nét chính về nhà lá mái Bình Định.

Nhà lá mái gồm có: Nhà chính, nhà cầu và nhà lẫm. Nhà chính thường có ba gian, hai chái: ở giữa là gian thờ, hai đầu chái là đông phòng và tây phòng. Tây phòng dành cho khách, đông phòng dành cho vợ chồng gia chủ. Nhà

Hình 3. Mô hình nhà lá mái của dân tộc Kinh ở tỉnh Bình Định được trưng bày tại Bảo tàng tỉnh Bình Định

chính nối với nhà đông và bếp bằng một lối đi có mái, gọi là nhà cầu và hình thành một sân nhỏ, tạo sự thông thoáng cho cả ngôi nhà. Nhà chính (hay thường gọi là nhà trên) là nơi thờ cúng tổ tiên và cũng là nơi ở của đàn ông. Nhà lẫm chối ra phía trước bên trái, tạo thành chữ L. Nối sau nhà lẫm là phòng ở và bếp.

Vật liệu để làm nhà lá mái chỉ là gỗ, tre, tranh, đất nhưng độ bền vững của nhà rất cao. Nhiều nhà đã hơn trăm tuổi nhưng gần như vẫn còn nguyên vẹn cấu trúc ban đầu. Nhà chính có 4 vì kèo, mỗi vì kèo có 4 cột trụ tròn, 2 cột sát vách trước sau, 2 cột ở khoảng giữa nhà. Các cột liên kết nhau qua xiên và trính, bằng mộng, vừa vững vàng vừa chịu được nắng, gió khắc nghiệt của miền Trung. Ngoài cột tròn bào nhẵn còn các cột khác đều được xoi, tiện, chạm rất công phu. Các hình chạm chủ yếu là hoa lá, chim, nai, sóc, dơi,... thể hiện sự gắn bó với thiên nhiên của con người Bình Định.

Mái nhà có hai lớp. Lớp dưới bằng đất sét và lớp trên bằng cỏ tranh hoặc lá dừa, có tác dụng cách âm, cách nhiệt và chống cháy tốt. Cửa của nhà lá mái ở tỉnh Bình Định thường thấp, ngạch cửa lại cao, đặc biệt là cửa đi lên gian thờ. Theo người xưa kể lại, nhà bố trí cửa như thế để nhắc nhở mọi người khi bước vào gian thờ tự phải cúi đầu, mọi động tác phải cẩn trọng, cung kính.

Hình 4. Gian nhà chính của nhà lá mái Bình Định

Nhà lá mái thường xoay mặt về hướng nam nên mùa hè mát mẻ, mùa đông ấm áp. Nhà nào cũng có vườn cây ở xung quanh và sân ở phía trước, hàng rào ở bốn bên. Ngõ ra vào được trở xiên trước nhà.

Hiện nay, một số ngôi nhà lá mái đã được thay mái lá bằng mái ngói để trùng tu, bảo quản.

Hình 5. Kết cấu gỗ của ngôi nhà lá mái Bình Định

Hình 6. Một ngôi nhà lá mái (nay được lợp ngói) ở Bình Định

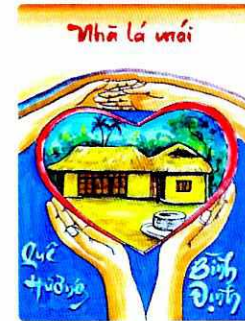
Thực hành

- Hãy nêu ý em chọn.
Câu nào nêu đúng đặc điểm nhà lá mái Bình Định?
  - Nhà lá mái có 2 gian, được làm từ gỗ, tre, tranh, đất.
  - Nhà lá mái có 2 gian, được làm từ gỗ, tre, tranh, xi măng, cát.
  - Nhà lá mái có 3 gian, được làm từ gỗ, tre, tranh, xi măng, cát.
  - Nhà lá mái có 3 gian, được làm từ gỗ, tre, tranh, đất.
- Vẽ sơ đồ tư duy thể hiện những nét chính của nhà lá mái Bình Định.
- Vì sao người dân Bình Định xưa làm nhà lá mái có hai lớp (lớp dưới làm bằng đất sét, lớp trên bằng cỏ tranh hoặc lá dừa)?
- Chia sẻ về những việc cần làm để giữ gìn, bảo tồn nhà lá mái Bình Định.

Vận dụng

- Tham gia cuộc thi sáng tạo với chủ đề “Bảo tồn nhà lá mái Bình Định quê em”.
  - Chuẩn bị: giấy màu, giấy A4, bìa cứng, bút màu, bút lông, kéo, keo dán,...
  - Tiến hành làm sản phẩm tham gia cuộc thi (vẽ tranh, làm mô hình, áp phích tuyên truyền, bài viết,...).
  - Giới thiệu sản phẩm.
  - Bình chọn sản phẩm.
- Tham quan (hoặc xem video) một ngôi nhà lá mái Bình Định, hãy viết một đoạn văn ngắn nêu cảm nhận của em về ngôi nhà này.

Hình 7, 8

Hình 9

GIẢI THÍCH THUẬT NGỮ

Chủ đề	Thuật ngữ	Giải thích
Lịch sử phát triển tỉnh Bình Định	An toàn sinh học	An toàn sinh học là các biện pháp quản lí để đảm bảo an toàn đối với môi trường, đa dạng sinh học, sức khỏe của con người và vật nuôi
Đầm Trà Ổ, huyện Phù Mỹ	Thung thăng	Từ gọi tả dáng đi lại thong thả, nhõn nhỡ, trông có vẻ nhàn nhã
Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà	Sợi trần	Sợi trần (sợi dọc) nối từ đòn ngang bên này luồn qua khung dạo với đòn ngang bên kia
Nhạc võ Tây Sơn	Tây Sơn Tam Kiệt	Tây Sơn Tam Kiệt là tên để gọi chung 3 anh em ruột đã lãnh đạo cuộc khởi nghĩa Tây Sơn gồm Nguyễn Nhạc, Nguyễn Huệ và Nguyễn Lữ
	Tang trống	Tang trống là sườn trống ghép bằng dăm gỗ
Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân Ngô Mỹ	Đại đội quyết tử	Đại đội quyết tử của Tiểu đoàn 50, Trung đoàn 94 (sau đổi thành Trung đoàn 108)
Nhà lá mái Bình Định	Vi kèo	là một bộ phận thuộc mái nhà, có tác dụng chống đỡ, kết nối mái với những bộ phận khác, thường có hình tam giác cân đỡ mái dốc đều về hai phía
	Xiên	là cây nối các cột cùng hàng
	Trính	là cây nối các cột trong một vi kèo
	Mộng	là khớp nối các thanh gỗ với nhau
	Ngạch cửa	là thanh gỗ lớn được đẽo gọt công phu, đặt ở dưới cửa nhà chính hoặc các cửa từ nhà lẫm lên nhà chính

sh

TRÍCH NGUỒN HÌNH ẢNH

Trang	Hình, ảnh	Tác giả/Nguồn
Chủ đề 1: Lịch sử phát triển tỉnh Bình Định		
	Hình 1	Nguồn: https://baobinhdinh.vn Ảnh tư liệu
	Hình 2	Ảnh: Nguyễn Dũng
	Hình 3	Ảnh: Mai Hoàng
	Hình 4	Nguồn: https://baobinhdinh.vn
	Hình 5	Ảnh: Nguyễn Dũng
	Hình 6	Nguồn: https://baobinhdinh.vn
	Hình 7	Nguồn: https://binhdinh.gov.vn
	Hình 8	Ảnh: Nguyễn Dũng
	Hình 9	Ảnh: Nguyễn Dũng
	Hình 10	Ảnh: Nguyễn Dũng
	Hình 11	Nguồn: https://binhdinh.gov.vn
	Hình 12	Ảnh: Nguyễn Dũng
	Hình 13	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
	Hình 14	Ảnh: Nguyễn Dũng
	Hình 15	Nguồn: ICISE
	Hình 16	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
	Hình 17	Ảnh: Nguyễn Thị Tâm
	Hình 18	Ảnh: Phạm Thị Bình Yên
	Hình 19	Ảnh: Đào Thị Xuân Hoà
Chủ đề 2: Đầm Trà Ổ, huyện Phù Mỹ		
	Hình 1	Ảnh: Phan Minh Hà
	Hình 2	Ảnh: Vinh Nguyễn
	Hình 3	Ảnh: Vinh Nguyễn
	Hình 4	Ảnh: Vinh Nguyễn
	Hình 5	Ảnh: Vinh Nguyễn
	Hình 6	Ảnh: Vinh Nguyễn
	Hình 7	Ảnh: Vinh Nguyễn
	Hình 8	Ảnh: Phan Minh Hà
	Hình 9	Ảnh: Quy Nhơn Ngọc Thạch
Chủ đề 3: Làng nghề truyền thống dệt chiếu cói Chương Hoà		
	Hình 1	Ảnh: Nguyễn Thị Tâm
	Hình 2	Ảnh: Hà Xuân Minh

Hình 3	Ảnh: Hà Xuân Minh
Hình 4	Ảnh: Nguyễn Thị Tâm
Hình 5	Ảnh: Nguyễn Thị Tâm
Hình 6	Ảnh: Nguyễn Thị Tâm
Hình 7	Ảnh: Nguyễn Thị Tâm
Hình 8	Ảnh: Hà Xuân Minh
Hình 9	Ảnh: Hà Xuân Minh
Hình 10	Ảnh: Nguyễn Thị Tâm
Hình 11	Ảnh: Hà Xuân Minh
Hình 12	Ảnh: Hà Xuân Minh
Hình 13	Ảnh: Nguyễn Thị Tâm
Hình 14, 15	Ảnh: Trường TH số 1 Bồng Sơn và Nguyễn Thị Ánh Tuyết

Chủ đề 4: Nhạc võ Tây Sơn

Hình 1	Nguồn: https://tayson.binhdinh.gov.vn
Hình 2	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Hoa Khả
Hình 3	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Văn Lưu
Hình 4	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Ngọc Nhuận
Hình 5	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Hoa Khả
Hình 6	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định

Chủ đề 5: Lễ hội kỉ niệm chiến thắng Ngọc Hồi - Đống Đa

Hình 1	Ảnh: Nguyễn Dũng
Hình 2	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Ngọc Nhuận
Hình 3	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Ngọc Nhuận
Hình 4	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Ngọc Nhuận
Hình 5	Nguồn: https://binhdinh.gov.vn Ảnh: Ly Khả
Hình 6	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Đào Tiến Đạt
Hình 7	Nguồn: https://baobinh딘h.vn Ảnh: Ngọc Nhuận

Chủ đề 6: Di tích chiến thắng Đèo Nhông - Dương Liễu huyện Phù Mỹ

Hình 1	Ảnh: Huỳnh Khánh Dũng
Hình 2	Ảnh: Trần Xuân Tinh

Hình 3	Tài liệu lưu trữ tại Phòng văn hóa Thông tin huyện Phù Mỹ
Hình 4	Nguồn: https://binhdinh.gov.vn
Hình 5	Trung tâm Văn hóa – Thông tin – Thể thao huyện Phù Mỹ
Hình 6	Ảnh: Huỳnh Khánh Dũng
Hình 7	Ảnh: Huỳnh Khánh Dũng

Chủ đề 7: Anh hùng lực lượng vũ trang Ngô Mây

Hình 1	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 2	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 3	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 4	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 5	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 6, 7	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 8	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định

Chủ đề 8: Nhà lá mái Bình Định.

Hình 1	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 2	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 3	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 4	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 5	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 6	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 7, 8	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định
Hình 9	Sở Giáo dục và Đào tạo Bình Định